

ВИСНОВОК

до проєкту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо інноваційної діяльності сил оборони»

(реєстр. № 15215 від 01.05.2026)

та

до проєкту Закону України «Про оборонну інноваційну діяльність»

(реєстр. № 15215-1 від 04.05.2026)

Комітет Верховної Ради України з питань цифрової трансформації на своєму засіданні 30 червня 2026 року (Протокол № 173) розглянув проєкт Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо інноваційної діяльності сил оборони» (реєстр. № 15215 від 01.05.2026), поданий народним депутатом України Завітневичем О. М. та іншими народними депутатами України, а також альтернативний проєкт Закону України «Про оборонну інноваційну діяльність» (реєстр. № 15215-1 від 04.05.2026), поданий народним депутатом України Веніславським Ф. В.

Відповідно до пояснювальної записки законопроект реєстр. № 15215 розроблено з метою забезпечення рамкового нормативно-правового регулювання розвитку, впровадження та фінансування інновацій у сфері оборони в Україні.

Законопроектом запропоновано внести зміни до Законів України «Про національну безпеку України», «Про оборону України», «Про інноваційну діяльність», «Про оборонні закупівлі» та врегулювати питання формування та реалізації інноваційної політики у сфері оборони, визначити суб'єктів такої діяльності, розширити можливості фінансової підтримки інноваційної діяльності у сфері оборони, створити та забезпечити функціонування інформаційно-комунікаційної системи, а також розширити можливості здійснення оборонних закупівель для забезпечення інноваційної діяльності у сфері оборони.

Відповідно до пояснювальної записки законопроект реєстр. № 15215-1 розроблено з метою створення правових, організаційних, наукових, освітніх, технологічних та економічних умов для забезпечення технологічного суверенітету України у сфері безпеки та оборони, формування та

функціонування ефективної національної системи оборонної інноваційної діяльності, підвищення обороноздатності держави через здобуття інноваційного лідерства та інтенсивний технологічний розвиток, створення передумов для перемоги у війні та досягнення стійкого миру через інноваційну технологічну перевагу над противником у сучасних умовах асиметричних та гібридних загроз.

Для досягнення вказаної мети пропонується прийняти Закон України «Про оборонну інноваційну діяльність».

В межах предметів відання Комітету щодо запропонованих законодавчих змін зазначаємо наступне.

Міністерство цифрової трансформації України (далі – Мінцифри) у своїх висновках до законопроектів висловило, зокрема, такі зауваження та пропозиції.

До реєстр. № 15215:

Проектом Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо інноваційної діяльності сил оборони», серед іншого, передбачено внести зміни до Закону України «Про оборону України».

Так, абзацом сьомим підпункту 2 пункту 2 розділу I проекту Закону запропоновано статтю 10 Закону України «Про оборону України» після частини четвертої доповнити новою частиною, яка передбачає, що Міністерство оборони України визначає структурний підрозділ, безпосередньо підпорядкований орган військового управління або установу чи суб'єкта господарювання, що належить до його сфери управління, і вповноважує його реалізувати інноваційну політику у сфері оборони, зокрема шляхом забезпечення функціонування єдиної інформаційно-комунікаційної системи обробки актуальних відомостей про статус вирішення проблемних питань оборони і проектів з розробки, впровадження та масштабування інновацій у сфері оборони, які реалізуються за участі складових сил оборони (далі – Система).

Статтею 1 Закону України «Про захист інформації в інформаційно-комунікаційних системах» (далі – Закон) визначено що: власник системи – фізична або юридична особа, якій належить право власності на систему.

Враховуючи зазначене, абзац сьомий підпункту 2 пункту 2 розділу I проекту Закону слід доопрацювати в частині виключення слів «структурний підрозділ», оскільки структурний підрозділ не наділений статусом юридичної особи, а, отже, не може виступати власником і забезпечувати функціонування Системи в розумінні Закону.

Крім того, згідно зі статтею 3 Закону суб'єктами відносин, пов'язаних із захистом інформації в системах, є:

- володільці інформації;
- власники системи;

користувачі;

спеціально уповноважений центральний орган виконавчої влади з питань організації спеціального зв'язку та захисту інформації і підпорядковані йому регіональні органи.

На підставі укладеного договору або за дорученням власник системи може надати право розпоряджатися системою іншій фізичній або юридичній особі - розпоряднику системи.

Відтак, з урахуванням вищенаведеного, проект Закону потребує доопрацювання та чіткого визначення суб'єктів Системи, пов'язаних із захистом інформації в системі.

До реєстр. № 15215-1:

Пунктом 12 частини третьої статті 6 проекту Закону України «Про оборонну інноваційну діяльність» (далі – проект Закону) визначено, що одним із основних завдань Державного агентства інновацій у сфері безпеки і оборони України (Держоборонінновації) є аналітичне та інформаційне забезпечення діяльності суб'єктів оборонної інноваційної діяльності, ведення єдиного реєстру оборонних інноваційних високотехнологічних проектів.

Також, пунктом 1 частини другої статті 20 проекту Закону передбачено, що Держоборонінновації забезпечує системну підтримку комерціалізації шляхом, зокрема, створення та ведення реєстру результатів оборонних науково-дослідницьких та дослідно-конструкторських робіт (далі – НДДКР), готових до комерціалізації.

Частиною п'ятою статті 22 проекту Закону визначено, що уповноважений орган веде єдиний реєстр прав інтелектуальної власності на результати оборонних НДДКР, що дозволяє відстежувати правовласників, ліцензії та запобігати конфліктам. Суб'єкти оборонної інноваційної діяльності зобов'язані повідомляти про створення таких результатів інтелектуальної діяльності.

Водночас, правові, організаційні і фінансові засади створення та функціонування публічних електронних реєстрів з метою захисту прав та інтересів фізичних та юридичних осіб під час створення, зберігання, оброблення та використання інформації у публічних електронних реєстрах встановлює Закон України «Про публічні електронні реєстри» (далі – Закон).

Відповідно до пункту 12 частини першої статті 2 Закону публічний електронний реєстр (реєстр, кадастр, реєстр тощо) (далі – реєстр) – інформаційно-комунікаційна система, що забезпечує збирання, накопичення, захист, облік, відображення, оброблення реєстрових даних та надання реєстрової інформації.

Частиною другою статті 3 Закону передбачено, що ведення усіх реєстрів, за допомогою яких органи державної влади, органи місцевого самоврядування, саморегулівні організації, юридичні особи публічного права, їх посадові особи, інші уповноважені законом особи здійснюють збирання, оброблення та поширення офіційної інформації про передбачені цим Законом та іншими законами об'єкти реєстрів, здійснюється в електронному вигляді відповідно до вимог цього Закону, законів або інших актів законодавства, згідно з якими вони створені, та є публічними електронними реєстрами.

Відповідно до частини третьої статті 4 Закону виключно законом або іншим актом законодавства, згідно з яким створений реєстр, визначаються відомості, зазначені у частині другій статті 26 цього Закону (крім випадків, визначених статтями 40 і 41 цього Закону).

Так, згідно із частиною другою статті 26 Закону базовий реєстр створюється згідно із законом, в якому зазначаються:

- 1) повна та скорочена (за наявності) назва реєстру;
- 2) призначення реєстру;
- 3) назва держателя реєстру;
- 4) назва та/або вимоги до адміністратора;
- 5) вимоги до публічних реєстраторів;
- 6) вимоги до створювачів;
- 7) об'єкт (об'єкти) реєстру, порядок його (їх) реєстрації та ідентифікації;
- 8) джерела інформації відповідного реєстру;
- 9) види реєстрових даних, метаданих та візуальних, підтверджуючих ці дані, образів (матеріалів фото- та відеофіксації, скан-копій тощо);
- 10) спосіб (процес) створення створювачем інформації про об'єкт реєстру, у тому числі з використанням прикладних програмних інтерфейсів реєстрів;
- 11) строки внесення до реєстру інформації про об'єкти реєстру;
- 12) види та матеріальні форми документів, що створюються під час ведення реєстру, та спосіб їх обліку у складі такого реєстру;
- 13) фінансові джерела створення програмно-технічних засобів реєстру та право власності на них;
- 14) вимоги до ведення та адміністрування реєстру;
- 15) вимоги до інтеграції з Системою електронної взаємодії;
- 16) вимоги до обробки та захисту персональних даних, інших реєстрових даних та інформації;
- 17) джерела фінансового забезпечення функціонування реєстру;

18) форми і порядок оприлюднення та отримання реєстрової інформації, права та обов'язки користувачів;

19) перелік послуг реєстру та розмір плати за їх надання;

20) вимоги до системи управління ризиками та інформування суб'єктів інформаційної взаємодії і правоволодільців про порушення цілісності реєстрової інформації, її несанкціонованої обробки;

21) порядок обов'язкового інформування правоволодільця про запити будь-яких осіб щодо інформації про нього та належні йому майно, майнові, правові та інші спеціальні статуси, а також про збирання, оброблення, внесення такої інформації до відповідних реєстрів, її зміну та видалення;

22) дата початку функціонування реєстру.

Враховуючи зазначене, необхідно доопрацювати проєкт Закону, доповнивши його відомостями щодо єдиного реєстру оборонних інноваційних високотехнологічних проєктів, реєстру результатів оборонних НДДКР, готових до комерціалізації та єдиного реєстру прав інтелектуальної власності на результати оборонних НДДКР, з урахуванням усіх норм частини другої статті 26 Закону.

Пунктом 4 частини першої статті 9 проєкту Закону передбачено, що Центр компетенцій з оборонних інновацій та майбутніх технологій (Центр компетенцій) є аналітичним підрозділом, що забезпечує, зокрема, формування та ведення єдиної бази знань, даних і реєстрів (оборонних інноваційних проєктів, критичних технологій, потенційних розробників, інфраструктури).

Мінцифри зазначає, що залишається незрозумілим, які саме реєстри мають на увазі. У разі, якщо мова йде про створення публічних електронних реєстрів, тоді слід враховувати попереднє зауваження, а у разі створення «реєстрів» у формі баз даних, списків і т.п., слід використовувати саме ці назви.

З огляду на зазначене, пункт 4 частини першої статті 9 проєкту Закону потребує доопрацювання, з метою уточнення щодо яких саме реєстрів йдеться.

Частиною другою статті 1 проєкту Закону передбачено, що інші терміни вживаються у значеннях, визначених, зокрема, Законом України «Про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах».

При цьому, пунктом 11 частини другої статті 4 проєкту Закону передбачено, що до законодавчих актів, положення яких застосовуються до відносин у сфері оборонної інноваційної діяльності, належить, зокрема, Закон України «Про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах».

З 1 січня 2022 року набрав чинності Закон України від 16.12.2020 № 1089-IX «Про електронні комунікації» (далі – Закон № 1089), абзацом другим

підпункту 28 пункту 3 розділу XIX «Перехідні положення» якого у назві Закону № 1089 слова «інформаційно телекомунікаційних системах» замінено словами «інформаційно-комунікаційних системах».

Враховуючи зазначене, пропонується частину другу статті 1 та пункт 11 частини другої статті 4 проєкту Закону привести у відповідність до Закону № 1089 в частині заміни назви Закону України «Про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах» на Закон України «Про захист інформації в інформаційно-комунікаційних системах».

Адміністрація Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України опрацювала законопроект реєстр. № 15215 та повідомила про відсутність пропозицій і зауважень до нього, щодо альтернативного законопроекту реєстр. № 15215-1 пропонує:

1) у частині другій статті 1 та статті 4 законопроекту слова «Закон України «Про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах»» замінити словами «Закон України «Про захист інформації в інформаційно-комунікаційних системах»»;

2) частину другу статті 1 законопроекту доповнити посиланням на Закон України «Про основні засади забезпечення кібербезпеки України», враховуючи те, що у тексті законопроекту вживаються терміни «кіберзахист», «кібербезпека», «кібероборона»;

3) оскільки у тексті законопроекту вживається термін «кіберфізичні системи», пропонує статтю 1 законопроекту доповнити визначенням цього терміну;

4) з метою мінімізації ризиків несанкціонованого втручання в роботу оборонних технологій та забезпечення стійкості інфраструктури оборонних інновацій до сучасних кіберзагроз:

доповнити законопроект нормою, яка встановлює відповідність оборонних інновацій вимогам законодавства у сферах кіберзахисту, технічного та криптографічного захисту інформації, протидії технічним розвідкам;

пункт 7 частини першої статті 3, пункт 3 частини четвертої статті 11, частину другу статті 16, абзац п'ятий пункту 2 розділу VIII «Прикінцеві та перехідні положення» законопроекту після слів «радіоелектронна боротьба» в усіх відмінках та формах числа доповнити словами «, протидії технічним розвідкам» у відповідному відмінку і числі, а пункт 5 частини першої статті 7 законопроекту після слів «радіоелектронної боротьби (РЕБ)» доповнити словами «, протидії технічним розвідкам».

Пропозиції законопроекту щодо обліку інноваційних оборонних проєктів за допомогою ведення Держоборонінновації єдиного реєстру оборонних

інноваційних високотехнологічних проектів (п. 12 ч. 3 ст. 6), на думку ГНЕУ, потребуватимуть законодавчого відокремлення оборонних інноваційних проектів та їх обліку від решти інноваційних проектів, щодо яких у ст. 13 Закону України «Про інноваційну діяльність» передбачена державна реєстрація у Державному реєстрі інноваційних проектів. Адже імплементація запропонованої новели, без належних змін до чинного законодавства, обумовлюватиме необхідність одночасної паралельної реєстрації відповідних проектів у різних державних інформаційних ресурсах, що не узгоджуватиметься з одним із засадничих принципів діяльності у сфері публічних електронних реєстрів – щодо одноразовості реєстрації та недопущення реєстрації реєстрової інформації одних реєстрів в інших реєстрах чи повторного внесення ідентичної інформації (змін до неї) про зареєстровані об'єкти (п. 3 ч. 3 ст. 3 Закону України «Про публічні електронні реєстри»).

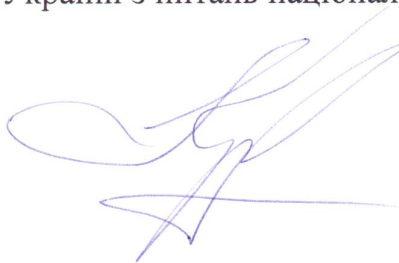
Народні депутати України – члени Комітету при обговоренні законопроектів зазначили про важливість та актуальність законодавчих ініціатив покликаних на врегулювання питання формування та реалізації інноваційної політики у сфері оборони, разом з тим вищезазначені зауваження та пропозиції потребують відповідного опрацювання та врахування.

Враховуючи наведене, за результатами обговорення Комітет ухвалив:

1. Рекомендувати Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки врахувати висловлені зауваження та пропозиції під час підготовки та розгляду проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо інноваційної діяльності сил оборони» (реєстр. № 15215 від 01.05.2026), поданого народним депутатом України Завітневичем О. М. та іншими народними депутатами України, а також альтернативний проект Закону України «Про оборонну інноваційну діяльність» (реєстр. № 15215-1 від 04.05.2026), поданого народним депутатом України Веніславським Ф. В.

2. Направити висновок Комітету про розгляд зазначених законопроектів до Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки.

Голова Комітету

М. КРЯЧКО